

Aprobat în ședința Guvernului din _____2026

Decizia protocolară nr. _____/2026

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii (inițiativa legislativă nr. 67 din 11 martie 2026)

Guvernul a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 67 din 11 martie 2026) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, prin proiectul de lege vizat se propune extinderea perioadei de acordare a indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului de la vârsta de doi ani până la vârsta de trei ani pentru toți copiii, indiferent de statutul părinților. Autorii inițiativei legislative au drept scop prin propunerea în cauză de a elimina discriminarea dintre copiii persoanelor asigurate și ale celor neasigurate în beneficierea de prestații în intervalul de vârstă de la doi la trei ani, garantând astfel continuitatea suportului financiar în perioada de dezvoltare timpurie a copilului.

În aceeași ordine de idei, atragem atenția că raționamentele expuse de autori în nota informativă reflectă motivul emiterii actului normativ. Modificările propuse nu contravin dreptului constituțional al copilului la ajutor și ocrotire specială consfințit în art. 50 din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, atragem atenția că Legea nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii în redacția actuală are drept scop asigurarea cu măsuri de susținere nu doar a copiilor, dar și a familiilor acestora, reglementând un șir de prestații sociale care li se acordă.

Menționăm că, în ultimii ani, politicile sociale au fost orientate preponderent spre susținerea familiilor cu copii, prin implementarea unui șir de măsuri, precum majorarea indemnizației unice la nașterea copilului, extinderea termenului de acordare a indemnizației paternale, stabilirea indemnizației de maternitate în funcție de venitul mai mare al părinților, precum și acordarea indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, inclusiv în cazul reluării activității de către părinte.

Totodată, în scopul asigurării bunăstării copilului prin dezvoltarea și consolidarea capacităților familiei în creșterea și educația acestuia, inclusiv consolidarea factorilor protectori din interiorul familiei și conectarea ei la resursele relevante din comunitate a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 788/2025 cu

privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii.

Serviciul menționat se prestează în două forme: sprijin familial primar și sprijin familial secundar. În cadrul sprijinului familial secundar, familiile cu copii pot beneficia de ajutor bănesc în cuantum de până la 4 000 de lei per copil, la stabilirea căruia se ia în considerare necesitățile familiei, numărul de copii în familie, condițiile de trai, factorii sezonieri, gravitatea problemei etc., precum și venitul familiei obținut din salarii, plăți sociale și alte surse de venit, declarate sub responsabilitatea familiei.

Subliniem că ajutorul bănesc reprezintă o prestație socială care se acordă printr-o plată unică și/sau lunară pentru o perioadă determinată de timp, dar nu mai mare de șase luni, familiilor cu copii beneficiare de sprijin familial secundar, care au nevoie de suport în asigurarea condițiilor minime pentru creșterea copilului și/sau încadrarea copilului în procesul educațional.

Cu referire la propunerea din proiect ce ține de dreptul de a beneficia de indemnizație lunară de suport pentru creșterea până la vârsta de trei ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină „la cerere”, atragem atenția că, începând cu anul 2024 indemnizațiile acordate familiilor cu copii se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale din oficiu, în baza datelor consumate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). Astfel, prevederile expuse în art. I, prin care se propune modificarea alin. (3) al art. 5 din Legea nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii, ce se referă la acordarea indemnizației lunare de suport pentru creșterea până la vârsta de trei ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină la cerere, vin în contradicție cu reglementările actuale ale cadrului normativ aferent procedurii de stabilire a indemnizațiilor respective.

Totodată, ținând cont de modificările propuse în proiect, se atestă extinderea perioadei de acordare a indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani, ceea ce generează cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

În acest sens, potrivit calculului estimative prezentate de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în cazul majorării vârstei copiilor beneficiari ai indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului ar fi necesare mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, începând cu anul 2027 în cuantum de 403337.6 mii de lei.

În aceeași ordine de idei, deoarece decizia de a adopta legi privind beneficiile de asigurări sociale implică considerații de natură economică, având în vedere marja de apreciere de care dispune legiuitorul în implementarea politicilor sociale și economice, atenționăm că mecanismul de acordare a protecției sociale suplimentare acelor categorii de populație care necesită suport financiar necesită a fi bine coordonat cu posibilitățile economice ale țării.

Măsurile de susținere a familiilor cu copii expuse mai sus au determinat o creștere semnificativă a cheltuielilor bugetare, cu impact cumulativ în anii următori, generând angajamente bugetare permanente. În aceste condiții, bugetul

public național este deja angajat pentru acoperirea obligațiilor asumate anterior, iar anvelopa resurselor disponibile este, în mare parte, absorbită de aceste angajamente.

În același timp, subliniem că măsura propusă se abate de la principiul contributivității, transferând presiunea financiară asupra bugetului de stat și generând riscuri de diminuare a bazei de contribuții la sistemul de asigurări sociale.

În subsidiar, deoarece implementarea în practică a prevederilor proiectului presupune alocarea suplimentară a mijloacelor financiare din bugetul de stat, în raport cu cele menționate în nota informativă se relevă lipsa fundamentării economico-financiare, nefiind indicate cheltuielile bugetare reale necesare pentru implementarea normelor propuse, precum și disponibilitatea acestor resurse în legea bugetară, întrucât în lipsa disponibilității resurselor bugetare necesare pentru noile reglementări se face imposibilă punerea acestora în aplicare. Având în vedere faptul că la elaborarea propunerii legislative menționate autorii nu au ținut cont de cadrul normativ care stabilește cerințele de bază față de structura și conținutul unui act normativ, și anume de:

- prevederile art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, care stabilește că nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare;

- prevederile care atestă necesitatea promovării proiectului vizat prin fundamentarea economico-financiară în conformitate cu art. 17 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și cu art. 32 alin. (22) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Guvernul în condițiile expuse nu susține proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii.